

NEUVO 2030 ja uuden luomuasetuksen huomiointi tuotantotarkastuksissa

Luomutukikoulutus 23.3.2023 Raisio

Heikki Ajosenpää, ProAgria Länsi-Suomi

Varsinaista Luomua -hanke

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

NEUVO käynnistyi 23.2.2023

- Rahoituskauden 2023-2027 aikana Neuville on käytettävissä yhteensä **40 milj. €**
- Tilakohtainen kiintiö Neuvo-rahalle on **10 000 €** ohjelmakauden aikana
- Neuvontakertaa kohti oleva maksimi **1 500 €**
- Neuvonnan korvaus muuttuu 63 → **75 €/h**
- Maksuhakemusaika muuttuu 6 kk → **4 kk**

- Neuvo 2020 päättyi 31.12.2022, vanhat varaukset voi käyttää 6 kk kuluessa varauksesta
- Uusi Neuvo 2027 tai 2030 tai ihan vaan neuvo 😊

**Maatilojen neuvonta:
EU:n maaseuturahaston
tuettua neuvontaa.**

Uusi NEUVO – vanhat käytännöt

- Korvausta voidaan myöntää laadukkaaseen ja neuvottavan tarpeista lähtevään neuvontapalveluun
- Neuvontaa voi antaa ryhmälle
- Neuvontaa voi antaa etäyhteyden avulla
- Neuvo-palvelu voi koostua monesta eri asiakastapaamisesta
- Osa palveluista rajattu neuvontakorvauksen ulkopuolelle:
mm. tukihakemuksen jättäminen, verokirjanpito ja tilinpäätös

Miten NEUVO toimii?

- Neuvojat löytyvät neuvojurekisteristä:

<https://tilaneuvojat.ruokavirasto.fi>

- Neuvoja hoitaa varaamisen ja korvauksen hakemisen toteutuneiden kulujen (tunnit + matkakulut) mukaan.
- Viljelijä maksaa 75 €/tunti ylittävän osuuden ja arvonlisäveron

Neuvonnan aihealueet: Viljelijätukien ehdot

- Luonnonmukaisen tuotannon ehdot
- Ehdollisuus
- Ympäristökorvauksen ehdot
- Eläinten hyvinvointituen ehdot

Luomutuotannon ohjeet

Luomusäätöasetuksen ja täytäntöönpanoasetusten säädökset toimijan toiminnan vähimmäisvaatimuksista sovelletaan sellaisinaan. Ruokavirasto antaa ohjeiden eri kappaleissa näkemyksensä siitä, miten säädöksiä tulisi soveltaa. Ohjeet eivät ole oikeudellisesti luonteeltaan muita viranomaisia tai toimijoita sitovia. Viirissä luomusäädösten soveltamista koskevat kysymykset ratkaisee tuomioistuin.

[Yhteiset ehdot \(päivitetty ohje\)](#)

[Kasvintuotannon ehdot \(päivitetty ohje\)](#)

[Keruu- ja jalostustuotannon ehdot \(päivitetty ohje\)](#)

[Eläintuotannon ehdot \(päivitetty ohje\)](#)

[Elintarvikevalmistuksen ehdot \(päivitetty ohje\)](#)

[Mehiläishoidon ehdot \(päivitetty ohje\)](#)

[Tuonti \(päivitetty ohje\)](#)

[Rehut \(päivitetty ohje\)](#)

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Neuvoja hyvinvointiin ja työnteekoon

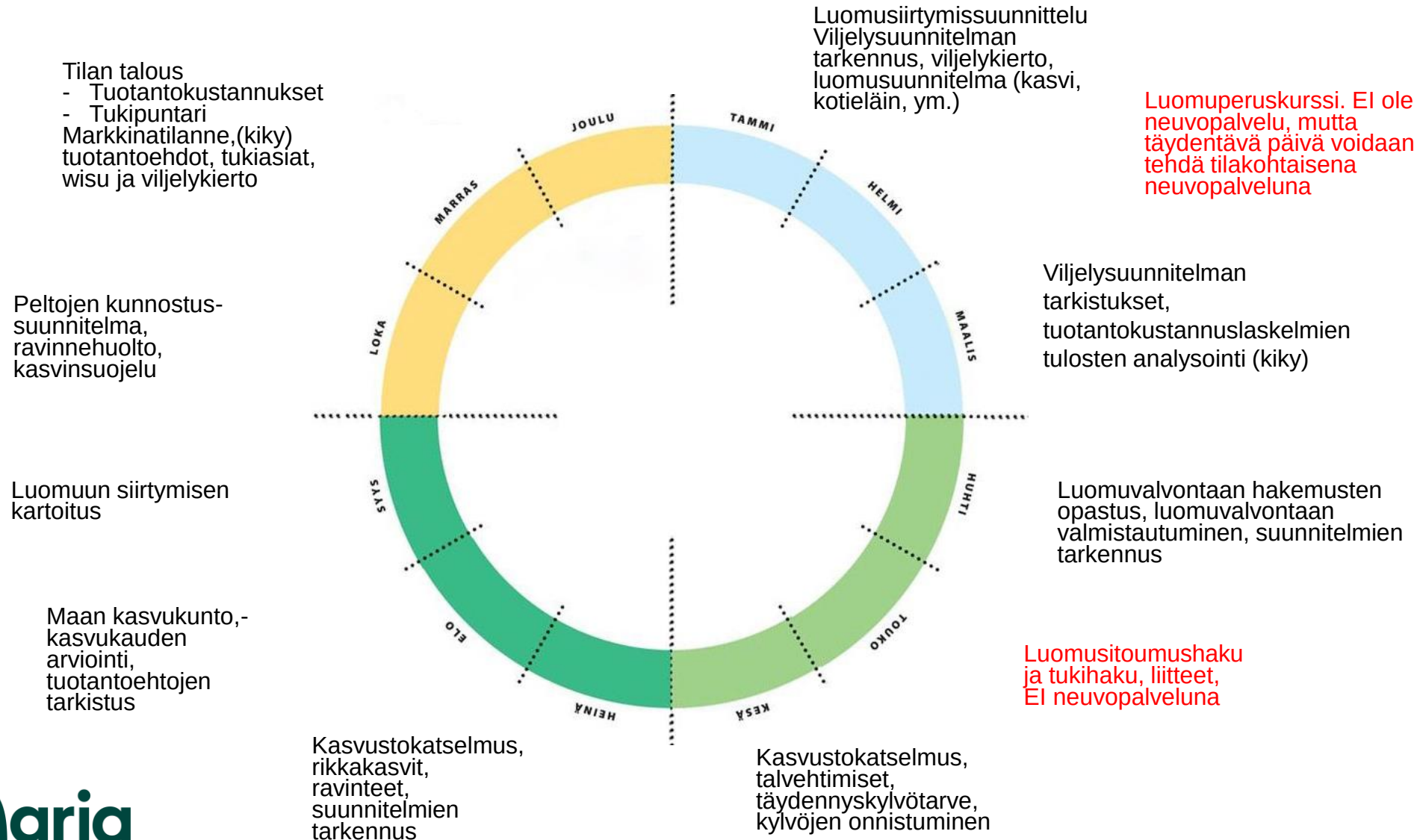
- viljelijän oma jaksaminen ja hyvinvointi
- työturvallisuus ja työolot
- työehdot ja työnantajaroolit
- oman osaaminen ja tietotaidon kehittäminen

Vinkkejä maatalan kehittämiseen ja muutoskestävyyteen

- energiatehokkuuden parantaminen ja energiasuunnitelmat
- investoinnin alustavaan suunnittelu
- sukupolvenvaihdoksen suunnittelu
- tuotantosuunnan muutoksen suunnittelu
- velkaneuvonta
- tilatason huoltovarmuuden kehittäminen
- kannattavuuslaskelmat
- tuotantokustannuslaskelmat
- liiketoimintasuunnitelmat
- bioenergian tuotannon mahdollisuudet

Uusi Neuvo	Neuvo 2020
1. Maatilojen muutoskestävyys	Kilpailukyvyn parantaminen
2. Kilpailukyvyn parantaminen	Kiky
3. Arvoketju	Kiky
4. Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen sekä kestävä energia 4.1 Ilmastonmuutoksen hillintä 4.2. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen 4.3 Energia- ja materiaalitehokkuus	Ympäristö Energia Luomu kasvi Luomu eläimet
5. Kestävä kehitys ja luonnonvarat 5.1 Vesiensuojelu 5.2 Maan rakenteen parantaminen 5.3 Ilmanlaatu ja sen parantaminen 5.4 Kasvinsuojeluaineiden kestävä käyttö	Ympäristö Kasvinsuojelu Tuotantoeläimet Luomu kasvi Luomu eläimet
6. Luonnon monimuotoisuus	Ympäristö Luomu kasvi Luomu eläimet
7. Nuoret viljelijät ja yrittäjät	Kiky
8. Työllisyys ja kasvu	Kiky
9. Ruokaturva ja eläinten hyvinvointi	Tuotantoeläimet Tuotantoeläimet, terveydenhuolto

LUOMUASIAN TUNTIJAPALVELUJA Neuvolla

Viljelijä näkee Vipusta jäljellä olevan neuvontakorvauksen määrän

Voit tarkistaa jäljellä olevan neuvontakorvauksen määrän Vipu-palvelusta

Voit tarkistaa jäljellä olevan neuvontakorvauksen määrän Vipu-palvelusta. Vipu-palvelussa voit myös antaa palautetta neuvonnasta.

The screenshot shows the Vipu web application interface. At the top, there is a header with the Vipu logo and a navigation bar. The navigation bar includes links for 'Etusivu', 'Maatila', 'Henkilöhakija', '2020', 'Historia', 'Sähköinen asiointi', and 'Neuvojanäkymä'. The 'Maatila' link is highlighted, and a dropdown menu is open below it. The dropdown menu contains a list of services, each with a colored circle icon: 'Osalliset' (green), 'Käyttöoikeudet' (green), 'Maatilan lisätiedot' (green), 'Lohkotiedot' (green), 'Lohkot kartalla' (green with a map icon), 'Sitoumukset ja sopimukset' (purple), 'Tuet ja tukioikeudet' (purple), 'Maksutapahtumat' (purple), 'Hakemukset ja ilmoitukset' (purple), 'Neuvontakorvaus' (purple), and 'Kotieläintuotanto ja maito' (orange). A blue arrow points to the 'Neuvontakorvaus' option.

Voit tarkistaa jäljellä olevan neuvontakorvauksen määrän Vipu-palvelusta.

Voit tarkistaa jäljellä olevan neuvontakorvauksen määrän Vipu-palvelusta. Vipu-palvelussa voit myös antaa palautetta neuvonnasta.

Vipu

Maatila

Omat tiedot
Suomi | Svenska
Kirjaudu ulos

Etusivu Maatila Henkilöhakija 2020 Historia Sähköinen asiointi Neuvojanäkymä

Valittu maatila:

- Osalliset
- Käyttöoikeudet
- Maatilan lisätiedot
- Lohkotiedot
- Lohkot kartalla
- Sitoumukset ja sopimukset
- Tuet ja tukioikeudet
- Maksutapahtumat
- Hakemukset ja ilmoitukset
- Neuvontakorvaus**
- Kotieläintuotanto ja maito

Uuden luomuasetuksen huomiointi tuotantotarkastuksilla

Luomuasetus (EU) 2018/848

Luomumerkki kertoo kuluttajalle:

- tuotantoehtoja on noudatettu**
- luomutuote voidaan jäljittää**
- ruuantuotanto on kestäväää ja luontoa vaalivaa**
- luomutuote ei sisällä kiellettyjä aineita**

Luomusuunnitelmalla tuottaja tai luomutoimija, esittää miten tuotantoehdot saadaan toteutettua omassa toiminnassa. Ja miten ennaltaehkäistään riskikohdat.

Kun tulee muutoksia, niin päivitetään suunnitelmaa

Luomumäki Varsinais-Suomi
Livia

Luomuisa
SATAKUNTA

Luomusuunnitelma·vv.·2023–2027

→

LUOMUSUUNNITELMAN·PÄIVITYS

Päivityskohtaan·merkitään·viimeisin·päivämäärä,·jolloin·suunnitelmaa·on·muutettu·tai·täydennetty.

Laatimispäivämäärä	Muutospäivämäärä	Muutospäivämäärä

LUOMUTARKASTUS

Luomuvälvonta varmistaa, että tuotannossa noudatetaan yhteisiä sääntöjä.

Valvontakäynneillä tarkastellaan tilannetta edellisestä käynnistä nykyhetkeen

Tarkastusmaksu aikaperusteinen

→ Paperit järjestykseen ja selkeä esitys!

Uusi luomuasetus:

- **Luomuasetuksen (EU) 2018/848 ja laki luonnonmukaisesta tuotannosta 1330/2021 soveltaminen alkoi 1.1.2022**
- **Tuotantoehtoihin yleisiä muutoksia (yhteiset ehdot) ja tuotantotapakohtaiset (kasvi, keruu, eläintuotanto jne) uudistuivat. Uutena mm. vesiviljely.**

Luomusuunnitelma uusiksi

Hyödynnä mallipohjia

Lisättävää:

- Tilan riskikartoitus
- Puhdistuksen ja desinfiointiaineiden käytön suunnitelma
- Jäljitettävyys ja muistiinpanojen tekotapa tarkemmin

Riskitilanteiden kartoitus

- Voi hyödyntää tuotantotarkastuksen liitelomaketta v. 2022
- Oma näkemys mitkä asiat voisivat johtaa luomun ja tavanomaisen tuotteen sekaantumiseen.
- Mitä mahdollisia reittejä kiellettyjä panoksia voisi päätyä luomutuotteeseen tilan tuotannossa
- Miten toimitaan, jos syntyy epäily riskin toteutumisesta.

Puhdistus ja desinfiointiaineet

- Kuvataan miten tuotantotiloja puhdistetaan ja mitä aineita käytetään
- Jos käytetään desinfiointiaineita, niin niiden tulee olla luomuun sopivia.
- Kasvintuotannossa sadonkäsittelytilat, ei koske esimerkiksi koneiden pesua.
- Osa riskikartoitusta: voisiko tätä kautta luomutuote vaarantua

Puhdistus ja desinfiointiaineet

- Kuvataan miten tuotantotiloja puhdistetaan ja mitä aineita käytetään
- Jos käytetään desinfiointiaineita, niin niiden tulee olla luomuun sopivia.
- Kasvintuotannossa sadonkäsittelytilat, ei koske esimerkiksi koneiden pesua.
- Osa riskikartoitusta: voisiko tätä kautta luomutuote vaarantua

Täydennyslannoituksen perustelu

Aiemmin perustelu aina ja se on edelleen hyvä tapa, kun käyttää täydennyslannoitusta

(Neuvojan näkemys: harkitse käyttömäärissä tuotannon kannattavuus ja rikkojen hallinta oman tilan luomutuotannossa)

- Täydennyslannoituksen perustelu, jos lannoitteessa liukoista typpeä > 30 kg/ha
- Lannankäytössä edelleen laajaperäisyysvaatimus: alle 2 ey/ha. Ei teollisesta eläintuotannosta.

Viljelykiertovaatimukset - muuttuneet osittain

- 1. palkokasvivaatimus 30 %**
- 2. viljavuuskasvustovaatimus 50 %**
- 3. Kasvinvuorotus/peräkkäisyysvaatimus**

Peltokasvit, viljelykierto: palkokasvi

- Säilyy entisellään: Kierrossa tulee olla palkokasveja pääkasveina tai aluskasveina vähintään 30 % kullakin lohkolla (palkokasvien puhdaskasvustot, seoskasvustot kun palkokasvien osuus on vähintään 50 %).
- **muuttuu: suojaviljan alle kylvetty palkokasvi, esim. apilapitoinen nurmiseos, lasketaan kokonaiseksi palkokasvivuodeksi (ennen 30 %).**
 - **pienisiemenisten palkokasvilajien siementen osuus pitää olla vähintään 15 % tai 3 kg/ha.**

Viljelykierron pituuden ja eri kiertojen määrän saa päättää itse

Peltokasvit, viljelykierto: Viljavuuskasvi

- Säilyy entisellään: Kierrossa tulee olla palkokasveja pääkasveina tai aluskasveina vähintään 30 % kullakin lohkolla (palkokasvien puhdaskasvustot, seoskasvustot kun palkokasvien osuus on vähintään 50 %).
- **muuttuu: suojaviljan alle kylvetty palkokasvi, esim. apilapitoinen nurmiseos, lasketaan kokonaiseksi palkokasvivuodeksi (ennen 30 %).**
 - **pienisiemenisten palkokasvilajien siementen osuus pitää olla vähintään 15 % tai 3 kg/ha.**
- **Kierrossa tulee olla myös vähintään yksi maan viljavuutta ylläpitävä kasvusto pääkasvina ja**
- **Vähintään 50 % lohkon kierrossa tulee olla maan viljavuutta ylläpitäviä kasveja pää-, väli- tai kerääjäkasveina.**
 - Tämä ns. viljavuuskasvi voi olla nurmikasvi

Peltokasvit, viljelykierto: Kasvinvuorotus

- Säilyy entisellään: Kierrossa tulee olla palkokasveja pääkasveina tai aluskasveina vähintään 30 % kullakin lohkolla (palkokasvien puhdaskasvustot, seoskasvustot kun palkokasvien osuus on vähintään 50 %).
- **muuttuu: suojaviljan alle kylvetty palkokasvi, esim. apilapitoinen nurmiseos, lasketaan kokonaiseksi palkokasvivuodeksi (ennen 30 %).**
 - **pienisiemenisten palkokasvilajien siementen osuus pitää olla vähintään 15 % tai 3 kg/ha.**
- Kierrossa tulee olla myös vähintään yksi maan viljavuutta ylläpitävä kasvusto pääkasvina ja
- Vähintään 50 % lohkon kierrossa tulee olla maan viljavuutta ylläpitäviä kasveja pää-, väli- tai kerääjäkasveina.
 - Tämä ns. viljavuuskasvi voi olla nurmikasvi

Max 3 vuotta viljaa peräkkäin (ennallaan)

Palkoviljoja, öljykasveja, perunaa sekä muita saman kasvisuvun yksivuotisia erikoiskasveja voi olla enintään kahtena vuotena peräkkäin kullakin lohkolla (ennallaan)

Esimerkki: täyttyvätkö kiertovaatimukset?

		Vuosia	Kierto				
Vaatimusten täyttyminen	kyllä		51. viherlannoitus-kasvusto (nurmipalkokasvi)	2. kevätilja	3. kevätilja +aluskasvi (heinä)	4. rypsi	5. herne-vilja+aluskasvi
Palkokasvi%	kyllä	40 %	1	0	0	0	1
Viljavuuskasvi%	kyllä	60 %	1	0	1	0	1
viljavuuskasvi pääkasvina	kyllä						
peräkkäisyys	kyllä						

Muista tuotantoehtojen lisäksi koko tilaa koskeva luomusitoumuksen myyntikasvivaatimus

Lisää malliesimerkkejä kasvintuotantoehtojen ohjeissa

Lisäysaineistot!

**Tarkista aina, kun
hankit tai kylvät ja
istutat**

Uudet periaatteet, käytäntö muuttumassa

- Vanhat SV1 tuotteet saa käyttää pois (uusia ei tule 1.1.2022 jälkeen)
- SV2 tuote kelpaa aina lisäysaineistoksi
- Tulevaisuudessa tavoite, että yleisiä lupia ei enää myönnetä, vaan luomusiementä tuotetaan riittävästi

Kansallinen luettelo, lisäysaineistorekisteri, yleinen lupa, eräkohtainen lupa

- Kansallisessa luettelossa ne lajit, joista riittävästi luomutuotettua. Nyt luettelossa timotei, puna-apila ja herne
- Eräkohtainen lupa vain poikkeustapauksissa

Herne (*Pisum sativum*)

- Koskee kylvösiementä hernelajikkeista, joista on määrä tuottaa satoa tuleentuneena puitavaksi ja rehuna käytettäväksi.
- Ei koske ruokahernettä eli elintarvikekäyttöön tarkoitettua hernettä, eikä rehuksi tai viherlannoituskäyttöön tarkoitettuja tuleentumattomia kasvustoja (esimerkiksi ns. vihermassaherne)
- Ei koske siementä, jota käytetään uuden lisäysaineiston tuotantoon (esimerkiksi kantasiemeneksi tai tilan oman siemenen tuotantoon).

Lisäysaineistorekisteri, yleinen lupa, eräkohtainen lupa ELYstä

- Nämä asiat kuten aiemminkin
- Tarkasta tilanne Ruokaviraston sivulta, kun hankit tai kylvät
- Dokumentoi! Tilausvahvistus, vakuuslappu, varastokirjanpito
- Tarkkana ylivuotisten siemenien ja erityisesti seosten kanssa
- Tavanomainen siemen voi olla yleisellä luvalla tai pitää hakea ELYstä eräkohtainen lupa

**Suomen kansallisen
luomustrategian tavoite:
25 % peltoalasta luomuun v.
2030 mennessä.**

**2022 tilanne (luomu tai sv):
Koko Suomi: lähes 15 %
Varsinais-Suomi: lähes 12 %**

Varsinaista Luomua

- ProAgria Länsi-Suomi ja Ammattiopisto Livia
- 1.1.2023 - 31.10.2024
- Rahoittaja: EU:n maaseuturahasto

<https://varsinaistaluomua.livia.fi/>

@varsinaistaluomua (IG, FB, YouTube)

ProAgria

Tavoite:

**Luomutuotannon ja
-markkinoiden kehittäminen
Varsinais-Suomessa**

Toteutus

Miten?

- Tiedon jako
- Kokemusten jako
- Hyvien käytäntöjen jako
- Kannattavuus, kestävyys, yhteistyö

Alkutuotanto:

- Pellonpiennarpäivät
- Seminaarit
- Markkinapäivät
- Tilavierailut
- Materiaalit, infovideot

Kuluttajat:

- Luomuruokalivet
- Tilaesittelyt
- Markkinapäivät
- Infovideot

Mennyt tapahtuma, mutta aina ajankohtainen aihe!

Luomukirjanpidot kuntoon!

Mitä vaatimuksia uudessa luomuasetuksessa on luomukasvi- tai eläintilan kirjanpidolle? Mitä erilaisia vaihtoehtoja kirjanpitoon on tarjolla? Tule Tuorlaan tai seuraa etänä ja päivitä tietosi kirjanpidon vaatimuksista ja hyvistä menetelmistä.

Aika: torstai 2.3.2023 klo 8.30 – 12.00

Paikka: Livia, Maaseutuopisto Tuorlan auditorio, Tuorlantie 1.

Ilmoittaudu (kahvit+lounas) viimeistään sunnuntaina 26.2.2023. Ilmoittautumislinkki: <https://forms.office.com/e/DkEuzwgFbk>

Lisätiedot: 050-4389572 / Rosita Isotalo

Tilaisuus myös striimataan. Striimilinkki lähetetään ilmoittautuneille ennen tilaisuuden alkua.

Tilaisuus on maksuton.

Ennen tilaisuuden alkua kahvitarjoilu ja tilaisuuden jälkeen mahdollisuus syödä omakustanteinen lounas Tuorlan majatalossa alkaen klo 12

Tilaisuuden järjestää Varsinaista Luomua –hanke.

Ohjelma (muutokset mahdollisia):

8.30 Aamukahvitarjoilu auditorion aulassa

9.00 Tervetuloa – Satu Paananen, Varsinaista luomua

9.15 Luomuasetuksen vaatimukset luomukirjanpidolle – Heikki Ajosenpää, ProAgria Länsi-Suomi

9.45 Kotieläintilan kirjanpidon vaatimuksia – Rosita Isotalo, Livia

10.00 Bisnes + dokumenttipankki Minun Maatilani -ohjelmistossa – Linda Hämäläinen, ProAgria Länsi-Suomi

10.15 Excel-varastokirjanpito – Satu Paananen, ProAgria Länsi-Suomi
tauko

10.45 Sirppi-ohjelma – Juhani Sailuva, sovellusyhtiö Sirppi + käyttäjäkokemuksia – Juha Auvinen, Mikkelintila

11.30 Tuovi-ohjelman käyttäjäkokemuksia – Jaakko Suominen, Luomumaitotila Venna

11.45 Keskustelua päivän aiheista – keskustelu jatkuu lounaalla klo 12

ProAgria
Länsi-Suomi

ammatto
Livia
heleneutraali opisto

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

LUOMUTUKI-INFO

17.4.2023 klo 18.00-21.00

Ilmaristen matkailutilalla, Väänteläntie 45, 21350 Lieto
Tilaisuudessa kuullaan neuvontaa luomutukihausta sekä
puheenvuoroja luomualan toimijoilta.
Tilaisuus on maksuton ja tilaisuudessa on kahvitarjoilu.

Ilmoittautumiset
12.4.2023 mennessä
jenna.ekman@livia.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

ProAgria

Tervetuloa Varsinaista Luomua –hankkeen matkaan!

Ota seurantaan hankkeen tilit Facebookissa, Instagramissa
ja Youtubessa:

@varsinaistaluomua